

WATER GOVERNANCE INITIATIVE WERKT AAN PRINCIPES VOOR GOOD WATER GOVERNANCE

Rob Uijterlinde*

■ Onder voorzitterschap van “captain of the boat” Peter Glas, voorzitter van de Unie van Waterschappen, heeft het Water Governance Initiative op 7 en 8 november vergaderd over principes voor goed waterbeheer. Aan het initiatief, dat door de OESO actief wordt ondersteund, namen ca 100 vertegenwoordigers van uiteenlopende organisaties uit 28 landen deel (regionale waterorganisaties, service providers, financieringsinstellingen, ngo’s, wetenschappers en toezichhouders). De principes worden op het volgende Wereldwaterforum, in 2015 besproken. Ook worden er dan doelen aan gekoppeld. Op de vergadering is bovendien uitgebreid stilgestaan bij het concept-rapport van de OECD over de toekomstbestendigheid van het Nederlandse waterbeheer.

■ Het Water Governance Initiative (WGI) vormt een mondiaal platform van overheden en belangenorganisaties op het gebied van water governance. In vier werkgroepen worden daarvoor de bouwstenen ontwikkeld. De werkgroepen hebben als thema: *stakeholder engagement, performance and governance of water services, basin governance, integrity and transparency*. Tijdens aparte deelsessies werden deze thema’s nader uitgediept. Een stuurgroep, ondersteund door het OECD-secretariaat, zorgt voor onderlinge afstemming en de verbinding met de mondiale wateragenda. ‘Een ambitieuze opgave’, zo karakteriseerde Peter Glas de ambitie om de praktijk te verbinden met de mondiale wateragenda. In deze vergadering is daarvoor niettemin een stevige basis gelegd. Vanuit de hele wereld werden relevante bestuurlijk-organisatorische ontwikkelingen, conferenties en publicaties op het gebied van water governance gepresenteerd. Herman Havekes presenteerde vanuit Nederland het recent verschenen boekje *Building blocks for good water governance* (Water Governance Centre, zie ook de boekrecensie op pagina 62 van dit nummer). Ook werd kort verslag gedaan van de uitkomsten van het in juni 2013 voor de eerste maal (in Delft) georganiseerde Water Integrity Forum (zie het artikel van Andrea van der Kerk hierover op pagina 10 van dit nummer) en

de recente Boedapest summit. De Koreaanse delegatie kreeg vervolgens iets langer de tijd om haar ideeën rond het aldaar in 2015 te organiseren Wereldwaterforum uiteen te zetten. Naast water governance aspecten zullen in Daegu met name wetenschap en technologie hoog op de agenda staan. De nadruk zal komen te liggen op implementatie, er is op allerlei terreinen al veel bedacht, nu moet dat daadwerkelijk uitgevoerd worden (“Bring real change for our future”).

Water governance in the Netherlands: fit for the future?

In een energieke, drie uur durende sessie tezamen met de OECD werkgroep Biodiversiteit, Water en Ecosystemen (BWE) is stilgestaan bij het Nederlandse waterbeheer. Deze sessie werd geleid door de heren Hakan Tropp (SIWI, Zweden) en Aldo Ravazzi (Italië, vice voorzitter van de werkgroep BWE). De discussie werd ingeleid door het OECD-secretariaat onder leiding van Aziza Akhmouch, terwijl ook de peer reviewers Correia (Portugal) en Koo-Oshima (VS) een korte aftrap gaven. De OECD deed verslag van een analyse van het Nederlands waterbeheer, op basis van een recent door haar opgeleverd tweede concept rapport “Water Governance in the Netherlands: Fit for the Future?”. Dit rapport was tevoren aan alle

* Rob Uijterlinde is als projectleider OECD werkzaam bij de Unie van Waterschappen

deelnemers toegezonden, zodat het open stond voor een brede discussie. Het Nederlands waterbeheer wordt in het rapport op basis van een *excellent track record* tot een rolmodel verheven. Tegelijkertijd worden echter kritische kanttekeningen geplaatst, die onder meer terug te voeren zijn op het publieke vertrouwen in de overheid (de vrijwel ontbrekende *awareness*), de ervaren veiligheid tegen overstromingen en de excellente organisatie van het waterbeheer. Dit zijn valkuilen, die bijdragen aan het onbekend-maakt-onbemind gevoel bij het publiek, een overtrokken veiligheidsgevoel en achterblijvende innovatie. De OECD signaleert verder een sterke pad-afhankelijkheid waarin het waterbeheer volgt op andere (bijv. ruimtelijke) ontwikkelingen. Ook plaatst de OECD in het rapport kanttekeningen bij het ontbreken van voldoende (financiële) prikkels om te veel, te weinig en te vervuild water beter te reguleren. Ten slotte dringt de OECD in het rapport aan op een versterking van het onafhankelijk toezicht in het waterbeheer.

In interventies van andere aanwezigen werd onder meer gewezen op de lage betrokkenheid van groene organisaties in het onderzoek, de achterblijvende voortgang op het gebied van de waterkwaliteit, de noodzaak om in grensoverschrijdende stroomgebieden te denken en de noodzaak voor interbestuurlijke coördinatie. Sommige partijen wezen op ontbrekende aandacht voor thema's in het rapport (de rol van het NWP als sectorbreed platform, de rol van de

Nederlandse Waterschapsbank in de financiering). De Nederlandse delegatie uitte zich positief over het concept rapport, dat veel waardevolle informatie bevat over het Nederlandse water beheer. Ook de discussie over het rapport werd buitengewoon gewaardeerd. *'We are satisfied so far'*, reageerde de plv DG Ruimte en Water van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Roel Feringa. Het eindrapport, dat in maart 2014 verwacht wordt, kan licht werpen op de belangrijke Deltabeslissingen die in 2014 genomen worden. Het is goed om daarvoor een spiegel voorgehouden te krijgen van een deskundige, onafhankelijke organisatie. Feringa ging in op de meerlaagsveiligheid, de zoetwaterstrategie en de financieringsprikkel richting gebruikers en vervuilers. Peter Glas sprak van 'een nu al rijke oogst' en ging in op de *checks-and-balances* in het Nederlands waterbeheer, dat al heel wat toezichtinstrumenten bevat, en duidde de Nederlandse waterkwaliteitsaanpak. Theo Schmitz, scheidend algemeen directeur van de VEWIN, bedankte de deelnemers voor de rapportage en benadrukte het *cradle-to-cradle* principe bij het verder ontwikkelen van duurzaam waterbeheer. De aanwezige partijen hebben tot 28 november a.s. gelegenheid om op het concept rapport te reageren.

Peter Glas blikt tevreden terug op de tweedaagse bijeenkomst: 'Er zat energie in de vergadering. Ik denk dat het WGI na deze vergadering definitief is neergezet'.